

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 7 och 9 §§ lagen om exportkostnadsavgift för mjölk, svinkött och spannmål

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att slaktviktsgränsen i fråga om förhöjd exportkostnadsavgift för svinkött höjs från 74 kg till 76 kg. Exportkostnadsavgiften för svin som väger högst 76 kg höjs från 20 penni till 50 penni per kilogram. Exportkostnadsavgiften för svin som väger över 76 kg är alltså 100 penni per kilogram. Det föreslås att exportkostnadsavgiften för vete sänks från 50 penni till 40 penni per kilogram, exportkostnadsavgiften för råg från 80 penni till 70 penni per kilogram samt exportkostnadsavgifterna för korn och havre från 30 penni till 20 penni per kilogram. Med

exportkostnadsavgifterna täcks den andel av exportkostnaderna för lantbruksprodukter som lantbruket enligt lantbruksinkomstlagen skall svara för.

Avsikten är att höjningen av exportkostnadsavgiften för svinkött träder i kraft den 15 maj 1992 genom ett statsrådsbeslut. Ändringen av slaktviktsgränsen i anslutning till den förhöjda exportkostnadsavgiften för svinkött avses träda i kraft den 1 september 1992. Sänkningarna av exportkostnadsavgifterna för spannmål avses träda i kraft den 1 juli 1992.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläget

Lantbruksinkomstlagen (736/89) innehåller stadganden om lantbrukets deltagande i finansieringen av exporten av lantbruksprodukter. Lantbrukets exportkostnadsandel täcks bl.a. med exportkostnadsavgifter och acciser på foder och gödselmedel. Avgifterna och acciserna kan även användas till att täcka balanseringsavgifterna inom lantbruksproduktionen. I årets budget har 2 785 milj. mk anvisats för exportstöd för lantbruksprodukter. Lantbrukets motsvarande finansieringsandel uppgår uppskattningsvis till 1 150 milj. mk.

Strävan är att lantbruksproduktionen skall balanseras bl.a. med lägenhetsbestämda produktionskvoter, träda och avtal om minskad lantbruksproduktion. Med dessa åtgärder har man i mycket hög grad lyckats minska utbudet på lantbruksprodukter. På grund av den eko-

nomiska krisen har köttkonsumtionen dock minskat mer än beräknat och exportbehovet håller därför på att bli större än vad tidigare beräknats. Ökningen av exportbehovet beror även i någon mån på att intresset för avtal om minskad lantbruksproduktion är mindre än beräknat bland svinkötts- och äggproducenter. Å andra sidan ökar avtalen om minskad mjölkproduktion tillfälligt utbudet på nötkött.

Producentpriset på nötkött är 7,5 % lägre än riktpriiset. I fråga om svinkött är det ca 5,7 % lägre. Det torde inte vara möjligt att närma producentpriserna till riktpriiserna utan en ökad export av kött.

Till följd av goda skördeår finns ca 1 300 milj. kg i Statens spannmålsförråds lager när ett nytt skördeår inleds. Mängden bör kunna minskas för att marknadsföringen av den kommande spannmålsskörden skall underlättas.

2. Propositionens mål

I syfte att trygga marknadsföringen av och producentprisnivån på lantbruksprodukter är avsikten att föreslå att anslag för exportstöd höjs såsom lantbruksinkomsttavtalet förutsätts.

Det föreslås att exportkostnadsavgiften för svinkött höjs från 20 penni till 50 penni per kilogram för att lantbrukets exportkostnadsandel skall täckas. Höjningen uppskattas öka exportkostnadsavgiftens avkastning med ca 35 milj. mk. Differentieringen av exportkostnadsavgiften enligt slaktvikten för svin har varit ägnad att inverka på utbudet på svinkött. Viktgränsen sänktes i början av 1992 från 76 kg till 74 kg. Åtgärden var avsedd att vara tillfällig eftersom det är oekonomiskt för producenten att slakta så lätta svin och detta också ökar slaktkostnaderna per enhet för slakteriet. Avsikten är att höjningen av viktgränsen träder i kraft den 1 september 1992 och därför ökar den inte nämnvärt behovet av export av svinkött i år. På årsnivå ökar höjningen av viktgränsen utbudet på svinkött med ca 4 milj. kg.

När riksdagen antog lagen om exportkostnadsavgift för mjölk, svinkött och spannmål för 1992 förutsatte den bl.a. "att statsrådet vidtar åtgärder för att exportkostnadsavgift för svinkött skall bäras upp endast för svin som föds upp till slaktdjur. Statsrådet bör i samband med lantbruksinkomststoppörelsen låta reda ut om exportkostnadsavgifterna är rättvisa och de grunder på vilka exportkostnadsavgiften för svinkött bestäms.". Avsikten är att de åtgärder som förutsätts i uttalandet skall övervägas i samband med beredningsarbetet för 1993.

Exportkostnadsavgiften för spannmål bestäms främst av budgettekniska skäl för ett kalenderår. När det gäller aktiviteten på spannmålsmarknaden är det dock viktigt att avgiften inte ändras mitt under skördeåret. För finansieringen av en ökad export av spannmål höjdes exportkostnadsavgifterna för korn och havre till 30 penni per kilogram i början av skördeåret 1991/92. En så hög exportkostnadsavgift för foderspannmål har stört fodermarknaden genom att den skapat konstgjorda marknadsföringskanaler genom vilka exportkost-

nadsavgiften kan undvikas. En betydligt större balans förutspås på spannmålsmarknaden under skördeåret 1992/93 och därför föreslås att exportkostnadsavgifterna sänks med 10 penni per kilogram. De nya exportkostnadsavgifterna träder i kraft vid ingången av skördeåret, dvs. den 1 juli 1992.

Vid understödjandet av exporten och den stödda inhemska användningen av brödsäd har man i enlighet med lantbruksinkomsttavtalet och budgeten för 1992 börjat tillämpa en s.k. prisutjämning, varvid skillnaden mellan stöd för brödsäd och fodersäd täcks av lantbrukets finansieringsandel. Prisutjämningsystemet påverkas även av de produktionsmål som lantbruksinkomstförhandlingarna uppställer för vete och råg. Regeringen har för avsikt att ompröva nivån på exportkostnadsavgifterna för brödsäd sedan tillförlitliga skördeprognoser blivit klara.

3. Ärendets beredning

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid jord- och skogsbruksministeriet och baserar sig på lantbruksinkomstförhandlingarnas förslag. Marknadsföringsrådet för lantbruket har förordat propositionen.

4. Propositionens ekonomiska och organisatoriska verkningar

Avkastningen av de föreslagna avgifterna räknas som en del av den andel av exportkostnaderna för lantbruksprodukter som lantbruksproducenterna enligt lantbruksinkomstlagen skall svara för, med undantag av den andel av avkastningen av exportkostnadsavgiften för spannmål som används till att sänka priset på vete och råg så att det motsvarar priset på foderkorn i export och understödd inhemska användning. Höjningen av exportkostnadsavgiften för svinkött ökar dess avkastning med ca 35 milj. mk 1992. Avkastningen av exportkostnadsavgifterna för spannmål under första hälften av skördeåret 1992/93 uppgår uppskattningsvis till 140 milj. mk.

Propositionen har inga organisatoriska verkningar i statsförvaltningen.

DETALJMOTIVERING

1. Motivering till lagförslaget

7 §. Exportkostnadsavgiften för svinkött föreslås bli 50 penni per kilogram svinkött upp till en slaktvikt om högst 76 kg. När det gäller slaktkroppar som väger mer än 76 kg föreslås exportkostnadsavgiften bli 100 penni per kilogram. Genom en höjning av viktgränsen förbättras svinköttproduktionens lönsamhet och sänks slakteriernas enhetskostnader.

9 §. I exportkostnadsavgift skall enligt förslaget uppbäras 40 penni för vete som säljs för något annat ändamål än för att användas som utsäde och på motsvarande sätt 70 penni för råg per kilogram spannmål som en spannmålsaffär har köpt, förmedlat, berett till foder eller i försäljningssyfte tagit emot för malning. Exportkostnadsavgiften för korn och havre föreslås bli 20 penni per kilogram. För vete och råg som används som utsäde är den alltjämt 20 penni per kilogram.

Om priset för odlarens vete eller råg sedan exportkostnadsavgiften har dragits av dock underskrider det med exportkostnadsavgiften minskade, vid tiden för försäljningen gällande säsongsdifferentierade riktpriiset på korn, skall exportkostnadsavgiften sänkas med ett belopp som motsvarar underskridningen, dock i fråga om vete högst med 50 penni och i fråga om råg högst med 70 penni per kilogram. Enligt 3 mom. gäller exportkostnadsavgiften för vete och råg inte spannmål för vilken upplagrings-

och köpeavtal om brödsäd har slutits enligt jord- och skogsbruksministeriets beslut om upplagrings- och köpeavtal angående brödsäd (667/91). Avtalen gäller spannmål från 1990 års skörd.

2. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snabbt som möjligt sedan den har antagits och blivit stadfäst. Höjningen av exportkostnadsavgiften för svinkött träder i kraft den 15 maj 1992 genom ett statsrådsbeslut. Den förhöjda slaktvikt för svin som avses i 7 § tillämpas räknat från den 1 september 1992 och den sänkning av exportkostnadsavgifterna för spannmål som avses i 9 § tillämpas räknat från den 1 juli 1992.

3. Lagstiftningsordning

Med beaktande av att exportkostnadsavgifterna enligt den gällande lagen (1668/91) gäller endast år 1992, bör lagförslaget behandlas i den ordning som enligt 68 § riksdagsordningen gäller för skatt som skall uppbäras under högst ett år.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 7 och 9 §§ lagen om exportkostnadsavgift för mjölk, svinkött och spannmål

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 7 § 1 mom. och 9 § 1 och 3 mom. lagen den 10 december 1990 om exportkostnadsavgift för mjölk, svinkött och spannmål (1062/90),
dessa lagrum sådana de lyder ändrade genom lag av den 30 december 1991 (1668/91), som följer:

7 §

Exportkostnadsavgiften för svinkött är 50 penni per kilogram svinkött av svin som en idkare av slakterirörelse har slaktat, om slaktkroppen väger högst 76 kilogram, och 100 penni per kilogram, om slaktkroppen väger över 76 kilogram. Det antal kilogram som utgör grund för avgiften bestäms enligt slaktkroppens vikt.

9 §

Exportkostnadsavgiften för vete som säljs för något annat ändamål än för att användas som utsäde är 40 penni, och för råg som säljs för något annat ändamål än för att användas som utsäde 70 penni per kilogram spannmål som en spannmålsaffär har köpt, förmedlat, berett till foder eller i försäljningssyfte tagit emot för malning. På motsvarande sätt är exportkostnadsavgiften för korn och havre 20 penni per kilogram spannmål samt för utsädesvete och utsädesråg 20 penni per kilogram.

Om det pris som odlaren får för vete eller råg sedan exportkostnadsavgiften har dragits av dock underskrider det med exportkostnadsavgiften minskade, vid tiden för försäljningen gällande säsongsdifferentierade riktpriiset på korn, skall avgiften sänkas med ett belopp som motsvarar underskridningen, dock högst med 40 penni per kilogram i fråga om vete och högst med 70 penni per kilogram i fråga om råg. Exportkostnadsavgiften för vete och råg gäller inte spannmål för vilken upplagrings- och köpeavtal om brödsäd har slutits enligt jord- och skogsbruksministeriets beslut om upplagrings- och köpeavtal angående brödsäd (667/91).

Denna lag träder i kraft den 1992.

Den höjning av slaktvikten för svin som avses i 7 § tillämpas räknat från den 1 september 1992 och den sänkning av exportkostnadsavgifterna för spannmål som avses i 9 § räknat från den 1 juli 1992.

Helsingfors den 8 maj 1992

Republikens President
MAUNO KOIVISTO

Jord- och skogsbruksminister *Martti Pura*

Lag

om ändring av 7 och 9 §§ lagen om exportkostnadsavgift för mjölk, svinkött och spannmål

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 7 § 1 mom. och 9 § 1 och 3 mom. lagen den 10 december 1990 om exportkostnadsavgift för mjölk, svinkött och spannmål (1062/90),

dessa lagrum sådana de lyder ändrade genom lag av den 30 december 1991 (1668/91), som följer:

Gällande lydelse

7 §

Exportkostnadsavgiften för svinkött är 20 penni per kilogram svinkött av svin som en idkare av slakterirörelse har slaktat, om slaktkroppen väger högst 74 kilogram, och 100 penni per kilogram, om slaktkroppen väger över 74 kilogram. Det antal kilogram som utgör grund för avgiften bestäms enligt slaktkroppens vikt.

9 §

Exportkostnadsavgiften för vete som säljs för något annat ändamål än för att användas som utsäde är 50 penni, och för råg som säljs för något annat ändamål än för att användas som utsäde 80 penni per kilogram spannmål som en spannmålsaffär har köpt, förmedlat, berett till foder eller i försäljningssyfte tagit emot för malning. På motsvarande sätt är exportkostnadsavgiften för korn och havre 30 penni per kilogram spannmål samt för utsädesvete och utsädesråg 20 penni per kilogram.

Om det pris som odlaren får för vete eller råg sedan exportkostnadsavgiften har dragits av dock underskrider det med exportkostnadsavgiften minskade, vid tiden för försäljningen gällande säsongsdifferentierade riktpriiset på korn, skall avgiften sänkas med ett belopp som motsvarar underskridningen, dock högst med 50 penni per kilogram i fråga om vete och högst med 80 penni per kilogram i fråga om råg. Exportkostnadsavgiften för vete och råg gäller inte spannmål för vilken upplagrings- och köpeavtal om brödsäd har slutits enligt

Föreslagen lydelse

7 §

Exportkostnadsavgiften för svinkött är 50 penni per kilogram svinkött av svin som en idkare av slakterirörelse har slaktat, om slaktkroppen väger högst 76 kilogram, och 100 penni per kilogram, om slaktkroppen väger över 76 kilogram. Det antal kilogram som utgör grund för avgiften bestäms enligt slaktkroppens vikt.

9 §

Exportkostnadsavgiften för vete som säljs för något annat ändamål än för att användas som utsäde är 40 penni, och för råg som säljs för något annat ändamål än för att användas som utsäde 70 penni per kilogram spannmål som en spannmålsaffär har köpt, förmedlat, berett till foder eller i försäljningssyfte tagit emot för malning. På motsvarande sätt är exportkostnadsavgiften för korn och havre 20 penni per kilogram spannmål samt för utsädesvete och utsädesråg 20 penni per kilogram.

Om det pris som odlaren får för vete eller råg sedan exportkostnadsavgiften har dragits av dock underskrider det med exportkostnadsavgiften minskade, vid tiden för försäljningen gällande säsongsdifferentierade riktpriiset på korn, skall avgiften sänkas med ett belopp som motsvarar underskridningen, dock högst med 40 penni per kilogram i fråga om vete och högst med 70 penni per kilogram i fråga om råg. Exportkostnadsavgiften för vete och råg gäller inte spannmål för vilken upplagrings- och köpeavtal om brödsäd har slutits enligt

Gällande lydelse

jord- och skogsbruksministeriets beslut om upp-
lagrings- och köpeavtal angående brödsäd
(667/91).

Föreslagen lydelse

jord- och skogsbruksministeriets beslut
(667/91).

*Denna lag träder i kraft den
1992.*

*Den höjning av slaktvikten för svin som avses
i 7 § tillämpas räknat från den 1 september 1992
och den sänkning av exportkostnadsavgifterna
för spannmål som avses i 9 § räknat från den 1
juli 1992.*
